

לִּפְתָּח/ crossings/ العبور

זוהר ינקו, אסיה וייסברג

אוצרת: תמר הורביץ ליבנה

פתיחה: 31.7.25 בשעה 18:00, נעילה: 13.9.25

שיח גלריה: 23.8.25 בשעה 12:00

התערוכה לִּפְתָּח/ crossings/ العبور של היוצרות אסיה וייסברג וזוהר ינקו היא פרויקט רב־תחומי המשלב צילום, עיצוב אופנה ומחקר מבוסס שטח ותאוריה. בתשתית הפעולה האמנותית ניצב קשר רעיוני למחקרה האקדמי של ד"ר ינקו שעוסק בהגירה של יהודים-ישראלים לאירופה, עם התמקדות בדרום אלנט'ו (משמעות השם: "מעבר לנהר הט'ו"), המחוז הגדול ביותר והכי פחות מאוכלס בפורטוגל. המחקר בוחן את התופעה העכשווית אל מול תיאוריות סוציולוגיות של הגירה, גלות ותרבות.

התערוכה נהגתה במסגרת שהות אמן משותפת של היוצרות בדאו־טאון (Daotown) שבמחוז אלנט'ו בפורטוגל בספטמבר 2021. בשנים 2021–2025 היוצרות הרחיבו, פיתחו ותיעדו את הפרויקט בישראל ובפורטוגל. קבוצת צילומים בשחור-לבן שצילם האמן הפורטוגלי ד'ואאו פרו מרטינס (João Ferro Martins) חושפת טבע פראי. עצי שעם גדולים ועתיקים שגזעם מתפתל בולטים בתוך המכלול הצורני של הצילום. אדמה בוצית, פורייה וצמחייה מגוונת. נופים פסטורליים של טבע בראשיתי ובו בנייה כפרית פשוטה – עץ, בוך, פאנלים סולאריים, זכוכית, חציר ושמש חמה. בתוך התפאורה נגלות דמויות נשיות הפועלות, עובדות יחד, או מישירות מבט. חוקרות במעשיהן מצבים משתנים של פעולה בתוך סביבה. סדרת הצילומים המוצגת בתערוכה צולמה במרץ 2025 בחווה ששמה לזוז (Lazuz) בדרום פורטוגל. חווה אותה רכשו מהגרים ישראלים, ומתקיימות בה סדנאות שונות בנושא בנייה טבעית ותנועה.

התערוכה מזמינה את הצופה למסע בארץ הפלאות הפראית של דרום פורטוגל. היא מעלה שיח בנוגע לתנועה דו־כיוונית עתיקה ועכשווית שבין הלבנט הארץ־ישראלי לחצי האי האיברי. מה אמיתי? מה מדומיין? מה חומק מאיתנו? אילו דפוסי תרבות נשמרים במעבר ואילו נשמטים? מה נדרש כדי ליצור תחושת שייכות בתוך חוויה של זרות, ארעיות ונדודים?

התערוכה מעודדת שיח בתופעת ההגירה, כתופעה דמוגרפית, חברתית ותרבותית מורכבת. היא מציפה את תחושת הבלבול ואובדן הכיוון שמלווה את פעולת החציה. היא מותחת קו של קשר בין אזורי גבול כפריים בישראל ובפורטוגל. חוטים מדומיינים של זיכרון נשלחים לדמות החלוצה של ימי ראשית היישוב, מתוך אמונה בכוח נשי ובחשיבותו וחיוניותו לחיים בכל מקום ובפרט במציאות של מלחמה. צריך אומץ לִּפְתָּח נהר (ראו תמונת ההזמנה ושם התערוכה), צריך אומץ להתבגר ולבחור בחירות. שינויים ומעברים נושאים עימם תהליכי דחייה, קבלה, שינוי ושימור. בכל מסע תחושת הביתיות היא חוויה אישית, פרטית ופנימית, הנמצאת בסופו של יום בפעימה החרישית של הלב.

תמר הורביץ ליבנה

צילומי סטילס: ד'ואאו פרו מרטינס (João Ferro Martins)

מודליסטיות: תתי הלפרן, נוי יונה, עדי לב שלום, קסם גר, אינוק לוסקי, שרון שגן רווה

התערוכה בתמיכת הקרן ליוצרים עצמאים

תודה מיוחדת למכבסת כברי וללזוז (Lazuz) פרויקט אומנות תנועה וטבע פורטוגל

ד"ר זוהר ינקו היא בת קיבוץ כברי, חוקרת תרבות ויוצרת. בעלת תואר שלישי בתוכנית הבין-לאומית ללימודי תרבות מן האוניברסיטה הקתולית בליסבון ותואר שני בלימודי מחקר תרבות, פרפורמנס ויצירה מן האוניברסיטה הקתולית בליסבון. בוגרת תואר ראשון במדעי ההתנהגות מן המכללה האקדמית תל אביב-יפו. חוקרת תופעות גבול תרבותיות המאתגרות הפרדות יסוד בחברה הישראלית ומתעניינת בשיטות מחקר אלטרנטיביות שבין אקדמיה ותרבות.

אסיה וייסברג היא אמנית ומעצבת טקסטיל. בעלת תואר ראשון בהצטיינות מן המחלקה לצורפות ואופנה באקדמיה לאמנות בצלאל. התמחתה ועבדה במגוון בתי אופנה בארץ ובחו"ל, ובד בבד עיצבה תלבושות לתיאטרון ומחול ופיתחה קולקציות עצמאיות. כיום מלבישה בתעשיית הקולנוע והטלוויזיה ומפתחת פרויקטים עצמאיים הממוקמים בין אופנה לאמנות. לאורך השנים זכתה במגוון פרסים, וביניהם מלגה ללימודי MA באופנה במרנגוני, איטליה (2015) ומקום ראשון בתחרות העיצוב של חברת הספורט הבין-לאומית אלס (2022).

שעות פתיחת גלריה כברי:

ה' 8-16

ו' 11-14

שבת 11-15

לפרטים תמר: 0547440954

